

Tuloksellisuustarkastus

Selvitys 1/2017 Sosiaalimenojen kehitysarviot

Yhteenveto selvitysluonnoksen lausunnoista

Valtiontalouden tarkastusvirasto on saanut viitekohdassa mainitun selvitysluonnoksesta palautetta seuraavasti:

- Sosiaali- ja terveysministeriö 8.12.2016 (STM/4545/2016)
- Valtiovarainministeriö 9.12.2016 (VM/2082/00.05.00/2016)

Lausunnonantajilla on ollut tilaisuus

- lausua näkemyksensä selvitysluonnoksessa esitetyistä tarkastusviraston kannanotoista sekä
- esittää selvitysluonnoksen tekstiin korjaus- ja täsmennysehdotuksia.

Ennen lopullisen selvityksen antamista tarkastusvirasto on selvitystä viimeisteltäessä ottanut huomioon palautteen seuraavasti:

1. Lausunnonantajien näkemykset suosituksista

Palautteen antajien lausunnoissa on pääosin yhdytty selvitysluonnoksen suosituksiin. Lausunnot eivät oleneet aiheita muutoksiin lopullisen selvityksen suosituksissa.

VM:n lausunnon mukaan se pyrkii noudattamaan selvityksessä ministeriölle annettuja suosituksia eli laatimaan kestävyysvaje-arvioista perusteellisen ja läpinäkyvän menetelmäkuvauksen sekä lisäämään kestävyysvaje-arvion säännölliseen raportointiin herkkyyksianalyyseja. Tosin VM huomauttaa jo nykyisellään pyrkineensä tuomaan esille kestävyysvaje-laskelmiin liittyvää epävarmuutta ja laskelmien herkkyyttä oletuksille kestävyysvaje-laskelmista raportoidessaan.

Lisäksi valtiovarainministeriön näkemyksen mukaan SOME-malli ei jatkokehittämistoiveista huolimatta sovellu suurten rakenteellisten muutosten aiheuttamien laajamittaisten sosiaalimenovaikutusten mallintamiseen. Valtiovarainministeriön mukaan esimerkiksi valmisteilla olevan sote-uudistuksen vaikutuksia on vaikea ylipäätään mallintaa. Lopuksi valtiovarainministeriön näkökulmasta selvityksessä tulisi ilmaista selkeämmin, että kestävyysvaje-laskennassa käytettävien ikäsidonnaisten sosiaalimenojen suhde bruttokansantuotteeseen oli 23,5 prosenttia vuonna 2014 ollen näin selvästi pienempi kuin kaikkien sosiaalimenojen suhde bruttokansantuotteeseen (31,9 % vuonna 2014).

Sosiaali- ja terveysministeriö yhtyy tarkastusviraston näkemyksiin käyttöohjeen ja menetelmäkuvauksen ajantasaistamisen sekä raportoinnin tarpeellisuudesta. Myös suositusta asiantuntijayhteistyön syventämisestä ministeriö pitää kannatettavana. Valtiovarainministeriön ja sosiaali- ja terveysministeriön väliseen kestävyysvaje-laskelmien laadinnassa tehtävään yhteistyöhön liittyen sosiaali- ja terveysministeriö korostaa, että ministeriöiden välillä tapahtuu paljon vapaamuotoista yhteistyötä, joka ei välttämättä vaadi tarkempaa muodollista prosessikuvausta.

2. Teknisluonteiset täsmennys- ja korjausehdotukset

Kaikki lausunnoissa esitetyt korjaus- ja täsmennysehdotukset on otettu huomioon lopullisessa selvityksessä ja ne ovat pääsääntöisesti johtaneet pieniin muutoksiin selvityksessä.

Lisätietoja: johtava finanssipolitiikan tarkastaja Ville Haltia, p. 040 735 6980